

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3
The Relationship Between Academic Administration and Active
Learning Management of Educational Institutions Under the
Songkhla Primary Educational Service Area Office 3

^{1*}กชนิภา หมั่นสนิท Kochanipa Mansanit

^{2**}รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ Rungchatchaporn Wehachat

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

^{1,2}Faculty of Education, Thaksin University

*First author, e-mail: 6719970007@tsu.ac.th

**Corresponding author, e-mail: rungchatchadaporn@tsu.ac.th

Received December 8, 2025; Revised December 31, 2025; Accepted: March 29, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 รูปแบบการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อ ชนิดมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.960 และมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการจัดการศึกษาเชิงรุกของสถานศึกษา เท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเพียร์สัน ทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การ

จัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการศึกษาเชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .686^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; การจัดการศึกษาเชิงรุก; สถานศึกษา

Abstract

This research article aimed to 1) examine academic administration in schools under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3, 2) investigate active learning management in schools under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3, 3) study the relationship between academic administration and active learning management in schools under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3. A correlational research design. The sample consisted of 327 teachers. The research instrument was a 60-item questionnaire using a five-point rating scale. The reliability coefficients of the questionnaire were .960 for academic administration and .974 for active learning management. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient was employed to analyze the relationship between academic administration and active learning management, and hypotheses were tested accordingly. The research findings revealed that: 1) the overall and aspect-level academic administration in schools under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3 was at a high level 2) overall and aspect-level active learning management in schools under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3 was also at a high level, and 3) The relationship between academic administration and proactive education management in schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3, both overall and in each aspect, showed a positive correlation ($r = .686^{**}$) with statistical significance at the .001 level.

Keywords: Academic Administration; Active Learning; Educational Institution

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 ระบบการศึกษาเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและโครงสร้างทางสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้บทบาทของสถานศึกษาไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดความรู้เท่านั้นแต่ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสำคัญ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาการทำงานร่วมกัน การใช้เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ โดยมีแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จึงถูกนำมาใช้เป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากเป็นแนวทางที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ คิด สืบค้น ทดลอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งได้พัฒนาสมรรถนะที่หลากหลายตามธรรมชาติของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการในประเทศไทยมีนโยบายในการจัดการศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ.2566-2567 โดยการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการจัดการศึกษาที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่งและมีคุณธรรม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นแกนกลางของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เป็นระบบการบริหารที่ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และคุณภาพของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ภารกิจด้านวิชาการครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การนิเทศติดตามผล ตลอดจนการวัดและประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ และมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ภายใต้กรอบนโยบายการศึกษาของประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยมุ่งให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการตัดสินใจ วางแผน และดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ชุมชน และสังคม การกระจายอำนาจดังกล่าวสะท้อนแนวคิดการบริหารการศึกษาแบบยึดสถานศึกษาเป็นฐาน ซึ่งส่งผลให้บทบาทของการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญยิ่งขึ้น เนื่องจากสถานศึกษาต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดภารกิจงานวิชาการของสถานศึกษาไว้จำนวน 17 ด้าน ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนงาน วิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล การบริหารแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยี และระบบประกันคุณภาพภายใน ภารกิจดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการมิได้เป็นเพียงการควบคุม

หรือกำกับการเรียนการสอน แต่เป็นกระบวนการจัดการเชิงระบบที่ต้องอาศัยการบูรณาการองค์ประกอบด้านนโยบาย บุคลากร ทรัพยากร และวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาเข้าด้วยกันอย่างสอดคล้องและต่อเนื่อง ในบริบทของการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ผ่านการคิด วิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การจัดการเรียนรู้เชิงรุกจึงไม่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากปราศจากการบริหารงานวิชาการที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาหลักสูตร การส่งเสริมสมรรถนะของครู การนิเทศสนับสนุนเชิงพัฒนา และการสร้างระบบการประเมินผลที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การบริหารงานวิชาการจึงเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงนโยบายทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน และทำหน้าที่สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม หากสถานศึกษามีระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ย่อมเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง สมดุลทั้งด้านปัญญา คุณธรรม และการดำรงตนในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเชิงปฏิบัติในสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของเรื่องนี้และสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาในกลุ่มดังกล่าว การศึกษารังนี้ มีเป้าหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา โดยมุ่งใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีจุดประสงค์เพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของนักเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาในด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยของกิตติพัทธ์ จิรวีสวงศ์ (2562); ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561); นิตพงษ์ ช่ออังชัน และวัลลภา อารีรัตน์ (2565); ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562); รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2566); ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์ และคณะ (2562); สัมมา รณิธย์ (2560); อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2560); Sergiovanni et al. (2004) จากการสังเคราะห์และศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิชาการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การวัดและประเมินผล 4) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี

2) ศึกษาเนื้อหาในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยของกษัทร สงวนเครือ และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2563); กอบสุข คงมนัส (2561); มนสิข ลิทธิสมบุรณ์ (2565); วัชรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560); สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564); อภินันท์ สิริรัตนจิตต์ และนธิ เหมมันต์ (2560); จากการสังเคราะห์และศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิชาการบริหารงานวิชาการ พบว่าประกอบด้วย 5 ด้าน 1) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุก 2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 3) การพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 รวมทั้งสิ้น 2,197 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Mogan, 1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 327 คน

ขั้นที่ 2 คำนวณหากลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดสถานศึกษาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Stratified Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ตามแนวคิดของ Likert Rating จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยคำถาม 4 ด้าน ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 8 ข้อ 3. การวัดผลประเมินผล จำนวน 7 ข้อ 4. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert Rating จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยคำถาม 5 ด้าน ดังนี้ 1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 6 ข้อ 2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน จำนวน 6 ข้อ 3. การพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 6 ข้อ 4. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ 5. การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำผลมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับ จุดประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยกำหนดคะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นใช้ได้แล้ว

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นใช้ได้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ถ้าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.67 นำไปปรับปรุงหรือตัดทิ้งตามความเหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้งและนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และนำไปทดลองใช้ (Try – Out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับครูกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มากกว่า จำนวน 30 คนหรือ 30 คนก็ได้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ทดลองแล้วไปหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการของ Cronbach (1990) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.960 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับ 0.974

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) สร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

2) ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3) นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน

4) เก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไป จำนวน 327 ฉบับได้รับคืน จำนวน 305 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.27 5) เมื่อรับแบบสอบถามคืน ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ยึดหลักปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคน ได้แก่ (1) หลักความเคารพในบุคคล (Respect for Person) โดยผู้วิจัยขอความยินยอมจากผู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรของเป้าหมายในการวิจัย ให้กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการวิจัยด้วยความสมัครใจ (2) หลักการให้ประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non-maleficence) โดยผู้วิจัยได้ระบุว่าอาสาสมัครในการวิจัยจะได้รับประโยชน์จากการวิจัยในครั้งนี้อย่างไร อาสาสมัครในการวิจัยจะได้รับความเสี่ยงอันตรายใดๆ และผู้วิจัยจะเก็บรักษาความลับจากการตอบแบบสอบถามของอาสาสมัครในการวิจัย โดยในการบันทึกข้อมูลจะไม่มี Identifier ที่ระบุถึงตัวอาสาสมัครในการวิจัยครั้งนี้ (3) หลักความยุติธรรม (Justice) ผู้วิจัยมีเกณฑ์คัดเลือกและออกชัดเจน ไม่มีอคติ มีการกระจายประโยชน์และความเสี่ยงอย่างเท่าเทียมกันโดยวิธีการสุ่มทั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยและได้รับการพิจารณาอนุมัติหรือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยแล้วเสมอ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดของการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของบุญชุม ศรีสะอาด (2556)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดของการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของบุญชุม ศรีสะอาด (2556)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) โดยใช้หลักเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวของชูศรี วงศ์รัตน์ (2553) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 1.00 แสดงว่า มีความสัมพันธ์สูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ปานกลาง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ต่ำ
 เครื่องหมาย + และ - หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ บอกถึงทิศทางของความสัมพันธ์
 ดังนี้

ค่า r มีเครื่องหมาย + หมายถึง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ค่า r มีเครื่องหมาย - หมายถึง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา
 สงขลาเขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ดังที่ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานวิชาการสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	n = 305		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.57	0.45	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.56	0.46	มากที่สุด
3. การวัดผลประเมินผล	4.54	0.46	มากที่สุด
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.53	0.43	มากที่สุด
รวม	4.57	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสงขลาเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D.=0.39) และเมื่อ
 พิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.57$,
 S.D.= 0.45) รองลงมาคือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.46)
 การวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม
 การและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.43)

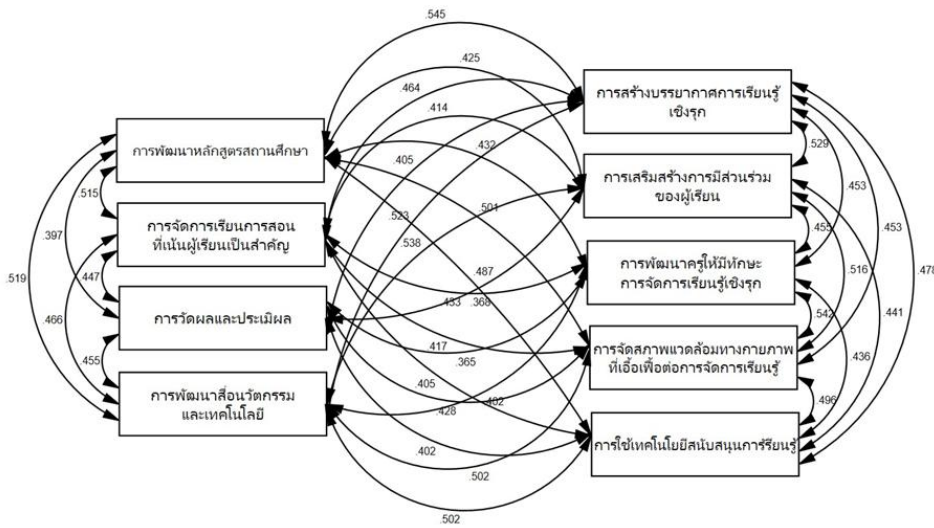
2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การจัดการศึกษาเชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

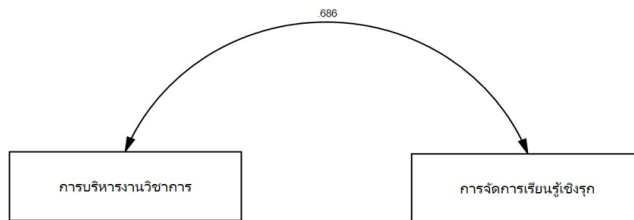
การจัดการศึกษาเชิงรุกของสถานศึกษา	n = 305		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุก	4.55	0.43	มากที่สุด
2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	4.56	0.46	มากที่สุด
3. การพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.56	0.45	มากที่สุด
4. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.59	0.43	มากที่สุด
5. การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้	4.57	0.45	มากที่สุด
รวม	4.56	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการศึกษาเชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.43) รองลงมา คือ การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.45) การพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.45) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุก (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.43)

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการศึกษาเชิงรุกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .686^{**}$) และรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการศึกษาเชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังภาพที่ 1 กับภาพที่ 2

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการศึกษาเชิงรุกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการศึกษาเชิงรุกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวม

อภิปรายผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการมากเพราะถือว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ การบริหารที่มีระบบและมีเป้าหมายชัดเจนจะช่วยให้การดำเนินงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีทิศทาง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนรวมทั้งสามารถสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการ

ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร การจัดระบบการวัดและประเมินผลที่เป็นธรรม และการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพทางการศึกษาที่สูงขึ้นและสามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติในยุคปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ เลื่อมใส และสมบัติ เดชบำรุง ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (พรทิพย์ เลื่อมใส และสมบัติ เดชบำรุง, 2567) สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวัชร โตสัจจะ และจุลดิศ คัญทัพ ได้ศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าทุกด้านของการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก (ณัฐวัชร โตสัจจะ และจุลดิศ คัญทัพ, 2566) นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของบุรินทร์วรวิทย์ พ่วนอ้อย ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (บุรินทร์วรวิทย์ พ่วนอ้อย, 2566) จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับมาก เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลลัพธ์ทางการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งยังสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าการจัดการศึกษาเชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีการบริหารที่มุ่งวางแผนล่วงหน้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ถูกออกแบบให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาเชิงรุกที่มีคุณภาพและอยู่ในระดับสูง เป็นผลมาจากการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความพร้อมของครูในการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างเหมาะสม ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ถือเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพ เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมเอื้อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเกิดขึ้น

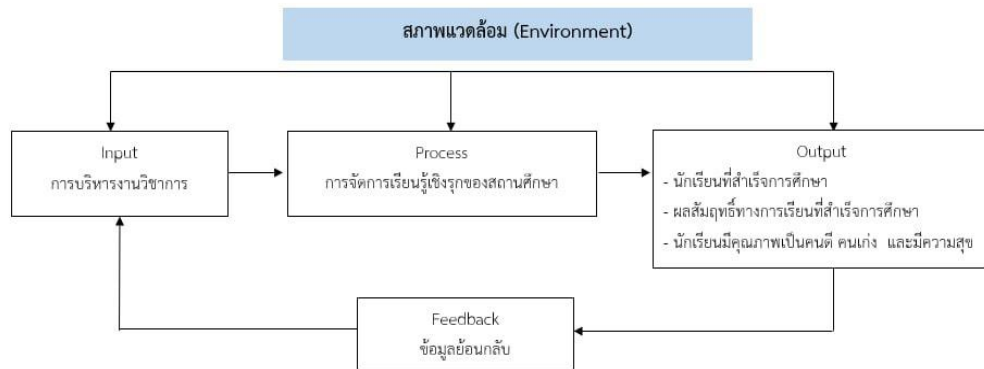

ได้สะดวกและมีมาตรฐานสูงขึ้น องค์ประกอบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอนการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนการนำสื่อและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ประกอบการสอนล้วนส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามหลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .686^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย น้อยจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วันชัย น้อยจันทร์, 2567) ทั้งนี้สอดคล้องกับวิจัยของนูรีนา วาดูเอเรห์ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนประเภท สามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวก ($r = 0.753^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นูรีนา วาดูเอเรห์ และคณะ, 2566) จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเป็นรากฐานสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา เมื่อผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนงานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ย่อมเอื้อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการยกระดับคุณภาพการศึกษาในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการเป็นจุดเริ่มต้นที่กำหนดความพร้อมของสถานศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้อิงรุกทั้งด้านหลักสูตร ครู และทรัพยากรการเรียนรู้ เมื่อระบบวิชาการมีคุณภาพ กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และพัฒนาคุณลักษณะสำคัญตามเป้าหมายของการศึกษา ผลที่เกิดขึ้นไม่เพียงสะท้อนผลสัมฤทธิ์ แต่รวมถึงพัฒนาการทางพฤติกรรมและความสุขของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้จากผลลัพธ์เหล่านี้จะย้อนกลับไป

ปรับปรุงการบริหารวิชาการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่กำกับคุณภาพของทั้งระบบ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา

บทสรุป

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองปัจจัยมีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน โดยพบค่าสหสัมพันธ์ $r = 0.686$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การบริหารวิชาการที่ครอบคลุมการออกแบบหลักสูตร กระบวนการสอน การประเมินผล และการใช้สื่อเทคโนโลยี จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้ครูสามารถจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาและผลการเรียนของนักเรียนในที่สุด ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการยกระดับคุณภาพการบริหารวิชาการเป็นกลยุทธ์สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริม การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

2. ผู้บริหาร ควรเร่งกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสื่อสารร่วมกันกับครูในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพและเทคโนโลยี พร้อมทั้งเสริมสร้างศักยภาพครูด้วยการอบรม นิเทศ เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สามารถสร้างสื่อการเรียนรู้หรือพัฒนานวัตกรรม ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหาร ควรเร่งพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับชุมชนและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบ หลักสูตรอย่างเต็มที่การดำเนินการจะช่วยยกระดับการบริหารงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นำไปสู่การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุกที่มีคุณภาพ และผลักดันให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่องานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้อิงผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบมีส่วนร่วมเน้นการลงมือปฏิบัติ คิดแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กษภัทร สงวนเครือ และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2563). การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวทางสะเต็มศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 17(1): 132-141.

กิตติพัทธ์ จิรวังศ์. (2562). *OKRs@Work บริหารผลงานสู่ความเป็นเลิศด้วย OKRs*. กรุงเทพมหานคร: เกรทมีเดียเอเจนซี.

กอบสุข คงมนัส. (2561). เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้: วิธีแห่งการศึกษายุคดิจิทัล *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 20(4): 279-290.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2567*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2561). *หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ณัฐวัชร โตสัจจะ และจุลดิศ คัญทัพ. (2566). กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 6(1): 28-41.
- นัตพงษ์ ช่ออั้งชัน และวัลลภา อารีรัตน์. (2565). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. *วารสารปัญญาปณิธาน*, 7(2): 255-268.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุรินทร์วรวิทย์ พ่วนอุย. (2566). *การบริหารงานวิชาการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2562). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- พรทิพย์ เลื่อมใส และสมบัติ เดชบำรุง. (2567). การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์*, 2(2): 70-81.
- มนสิข สิริธิตสมบุรณ์. (2565). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก*. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2566). *การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในวิถีชีวิตใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทมการพิมพ์.
- นุรีนา วาดูเอเรห์ และคณะ. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี*. *Rajapark Journal*, 17(54): 368-380.
- วัชรา เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. นครปฐม: เพชรเกษมพรีนติ้งกรุ๊ป.
- วันชัย น้อยจันทร์. (2567). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรดิตรดิถ์*. *BTU-DEEP JOURNAL BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY*, 4(1): 144-155.
- ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์ และคณะ. (2562). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามแนว OBJECTIVES & KEY RESULTS (OKRs)*. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 8(3): 258-272.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *แนวทาง การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก: ถอดบทเรียนจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สัมมา รณิธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บริษัท เอเชียเพรส (1989) จำกัด.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2560). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ และธนธิ เหมันต์. (2560). สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ใน *Proceedings งานประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 2560 (น. 30-38)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3)*: 607-610.
- Sergiovanni, J., et al. (2004). *Educational Governance and Administration*. (3rd ed.). Boston: Allyn and Bacon.

